

Rolnummer 7406
Arrest nr. 103/2021 van 8 juli 2021

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 203 en 205 van het Wetboek van strafvordering, gesteld door het Hof van Beroep te Gent.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters L. Lavrysen en F. Daoût, de rechters T. Giet, R. Leysen, M. Pâques en T. Detienne, en, overeenkomstig artikel 60*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, emeritus rechter T. Merckx-Van Goey, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter L. Lavrysen,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging

Bij arrest van 24 juni 2020, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 26 juni 2020, heeft het Hof van Beroep te Gent de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schenden de artikelen 203 en 205 van het Wetboek van Strafvordering de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, in zoverre de beklaagde geen wettelijke mogelijkheid heeft om binnen de 10 dagen hoger beroep aan te tekenen nadat het openbaar ministerie bij het appelgerecht ten aanzien van diezelfde beklaagde na het verstrijken van de termijn zoals bepaald in artikel 204 van het Wetboek van Strafvordering hoger beroep heeft ingesteld in de zin van artikel 205 van het Wetboek van Strafvordering, terwijl het openbaar ministerie krachtens artikel 203, § 1 van het Wetboek van Strafvordering wel een bijkomende termijn van 10 dagen heeft om eveneens hoger beroep in te stellen, wanneer de beklaagde binnen de termijn zoals bepaald in artikel 203 van het Wetboek van Strafvordering hoger beroep heeft ingesteld ? ».

Memories zijn ingediend door :

- D.D., bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. W. Van Steenbrugge, Mr. W. El Hayouni, Mr. L. De Meyere en Mr. L. De Vriese, advocaten bij de balie te Gent;
- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. A. Wirtgen en Mr. T. Moonen, advocaten bij de balie te Brussel.

Bij beschikking van 21 april 2021 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers R. Leysen en T. Giet te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 5 mei 2021 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Ingevolge het verzoek van een partij om te worden gehoord, heeft het Hof bij beschikking van 5 mei 2021 de dag van de terechtzitting bepaald op 2 juni 2021.

Op de openbare terechtzitting van 2 juni 2021 :

- zijn verschenen :
 - . Mr. P.-B. Lagae, advocaat bij de balie te Gent, *loco* Mr. W. Van Steenbrugge, voor D.D.;
 - . Mr. T. Moonen, tevens *loco* Mr. A. Wirtgen, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers R. Leysen en T. Giet verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

Bij vonnis van 22 mei 2019 heeft de correctionele rechtbank West-Vlaanderen, afdeling Brugge, D.D., G. V.R. en L.D. veroordeeld wegens fiscaalrechtelijke inbreuken. L.D. en G. V.R. hebben op respectievelijk 19 en 21 juni 2019 tegen het vonnis hoger beroep ingesteld op grond van artikel 203 van het Wetboek van strafvordering ten aanzien van alle beschikkingen van het bestreden vonnis. Hierop heeft het openbaar ministerie op 27 juni 2019 een volgeroep ingesteld tegen beide beklagden, tevens ten aanzien van alle strafrechtelijke beschikkingen. Daarenboven heeft het openbaar ministerie, overeenkomstig artikel 205 van het Wetboek van strafvordering, hoger beroep ingesteld tegen D.D. wat betreft de uitgesproken boete, dat betekend werd aan de beklagde op 27 juni 2019. Die hogere beroepen gingen gepaard met een grievenformulier overeenkomstig artikel 204 van het Wetboek van strafvordering.

Het Hof van Beroep te Gent stelt vast dat de beklagde D.D. in de situatie verkeert waarin het beroep is beperkt tot de grieven die het openbaar ministerie heeft aangedragen. De beklagde D.D. acht zich hierdoor verschalkt en verzoekt de voorliggende prejudiciële vraag te stellen. De verwijzende rechter is van oordeel dat de beklagde D.D. belang heeft bij het stellen van de prejudiciële vraag en dat het antwoord mogelijk repercussies heeft op de omvang van de huidige strafvordering.

III. *In rechte*

- A -

A.1. D.D., beklagde in het bodemgeschil, wijst erop dat het openbaar ministerie bij het appelgerecht, namelijk de procureur-generaal, als enige partij veertig dagen de tijd heeft om hoger beroep in te stellen bij gerechtsdeurwaardersexploot krachtens artikel 205 van het Wetboek van strafvordering. In principe geldt voor de beklagde en het openbaar ministerie een beroepstermijn van dertig dagen. Artikel 203, § 1, van het Wetboek van strafvordering voorziet evenwel in een bijkomende termijn van tien dagen voor het openbaar ministerie wanneer het wil reageren op een hoger beroep dat is ingesteld door de beklagde of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij. In de praktijk is het gebruikelijk dat het openbaar ministerie een volgeroep instelt om het appelgerecht de mogelijkheid te bieden de straf te verzwaren. De wetgever wou hiermee vermijden dat het openbaar ministerie zou worden verschalkt door een op de valreep aangetekend hoger beroep van de beklagde of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij. Bovendien is er ook nog artikel 205 van het Wetboek van strafvordering, dat hoe dan ook voorziet in een langere termijn van veertig dagen voor het openbaar ministerie bij het appelgerecht.

A.2.1. Aan het omgekeerde scenario, waar de beklagde of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij wordt verschalkt door een op de valreep aangetekend hoger beroep van het openbaar ministerie, heeft de wetgever evenwel niet gedacht. Vóór de invoering van het grievenstelsel door de Potpourri II-wet, kon dat scenario geen probleem opleveren. Het hoger beroep van het openbaar ministerie had automatisch een volledig nieuwe beoordeling van de zaak tot gevolg. Zelfs wanneer enkel het openbaar ministerie een hoger beroep had ingesteld, kon een veroordeling steeds worden omgezet in een vrijspraak. De beklagde diende dus geen afzonderlijk hoger beroep in te stellen.

A.2.2. De invoering van het grievenstelsel bracht hierin echter een fundamentele verandering. Sindsdien wordt het debat voor het appelgerecht begrensd door de grieven die de partijen hebben geformuleerd. Indien enkel het openbaar ministerie hoger beroep aantekent met de straftoemeting als enige grief, kan het appelgerecht zich niet meer buigen over de schuldvraag. Het debat voor het appelgerecht wordt in dat geval beperkt tot de grieven van het openbaar ministerie, zonder dat de beklagde zelf nog grieven kan formuleren. Een beklagde kan nu dus wel worden verschalkt door een op de valreep ingesteld hoger beroep van het openbaar ministerie.

A.3. Het Hof heeft bij zijn arrest nr. 96/2019 van 6 juni 2019 gepreciseerd dat dit verschil in behandeling niet verenigbaar is met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie doordat enkel het openbaar ministerie en niet de beklaagde over de mogelijkheid beschikt om een volgeroep in te stellen binnen het kader van artikel 203 van het Wetboek van strafvordering. De situatie in het bodemgeschil is overigens nog precairder. Ten eerste voorziet de wet niet in een volgeroep naar aanleiding van een hoger beroep ingesteld in de zin van artikel 205 van het Wetboek van strafvordering. Ten tweede is het hoger beroep door het openbaar ministerie ingesteld tussen de dertigste en de veertigste dag na het vonnis, wanneer geen enkel rechtsmiddel meer openstaat voor de beklaagde. Ten derde bestaat er voor de beklaagde ook geen mogelijkheid meer om grieven te formuleren nadat de beroepstermijn is verstreken ter uitbreiding van de saisine van het appelgerecht. Mede in het licht van het voormelde arrest, acht de beklaagde D.D. het bekritiseerde onderscheid tussen het openbaar ministerie en de beklaagde niet redelijk verantwoord en niet bestaanbaar met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.4.1. De Ministerraad stelt vast dat ondanks het feit dat het Hof bij zijn arrest nr. 2/2018 van 18 januari 2018 besloot dat de bijkomende beroepstermijn voor het openbaar ministerie om volgeroep in stellen op zich niet zonder redelijke verantwoording is, uit het arrest nr. 96/2019 volgt dat het Hof van oordeel is dat het volgeroep waarover het openbaar ministerie beschikt ook moet openstaan voor de beklaagde. Het Hof besloot dat door voor de beklaagde niet te voorzien in enige bijkomende termijn voor hoger beroep, met name wanneer het openbaar ministerie zijn hoger beroep beperkt tot sommige tenlasteleggingen of tot de bepaling van de op te leggen straf, de rechten van de verdediging van de beklaagde op onevenredige wijze werden beperkt.

A.4.2. Er lijken geen pertinente verschillen te bestaan tussen het hoger beroep ingesteld door het openbaar ministerie met toepassing van artikel 203 van het Wetboek van strafvordering, zoals dat het geval was in de zaak die aanleiding gaf tot het arrest nr. 96/2019, en het hoger beroep ingesteld door het openbaar ministerie met toepassing van artikel 205 van het Wetboek van strafvordering, zoals dat het geval is in de voorliggende zaak. In het licht van het voorgaande, gedraagt de Ministerraad zich naar de wijsheid van het Hof wat het antwoord op de voorliggende prejudiciële vraag betreft.

A.5. De Ministerraad merkt ten slotte nog op dat mocht het Hof naar analogie met zijn oordeel in het arrest nr. 96/2019 een ongrondwettige lacune vaststellen, het om dezelfde redenen opportuun is de gevolgen van de in geding staande bepalingen te handhaven voor de definitieve rechterlijke beslissingen op tegenspraak die gewezen zijn vóór de bekendmaking van het arrest in het *Belgisch Staatsblad*.

- B -

B.1. De verwijzende rechter wenst van het Hof te vernemen of de artikelen 203 en 205 van het Wetboek van strafvordering bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, in zoverre de beklaagde geen wettelijke mogelijkheid heeft om binnen tien dagen hoger beroep aan te tekenen nadat het openbaar ministerie bij het appelgerecht ten aanzien van diezelfde beklaagde na het verstrijken van de termijn zoals bepaald in artikel 204 van het Wetboek van strafvordering hoger beroep heeft ingesteld met toepassing van artikel 205 van het Wetboek van strafvordering, terwijl het openbaar ministerie krachtens artikel 203, § 1, van het Wetboek van strafvordering wel een bijkomende termijn van tien dagen heeft om eveneens hoger beroep in te stellen, wanneer de beklaagde binnen de termijn zoals bepaald in artikel 203 van het Wetboek van strafvordering hoger beroep heeft ingesteld.

Hoewel volgens de bewoordingen ervan de prejudiciële vraag betrekking heeft op de grondwettigheid van de artikelen 203 en 205 van het Wetboek van strafvordering blijkt uit de verwijzingsbeslissing dat het Hof enkel wordt ondervraagd over de grondwettigheid van de laatstvermelde bepaling. De regeling die daarin is vervat, wordt evenwel vergeleken met die van de artikelen 203 en 204 van het Wetboek van strafvordering.

B.2.1. Artikel 203 van het Wetboek van strafvordering, zoals gewijzigd bij artikel 88 van de wet van 5 februari 2016 « tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie » (hierna : de wet van 5 februari 2016), bepaalt :

« § 1. Behoudens de uitzondering van artikel 205 hierna, vervalt het recht van hoger beroep, indien de verklaring van hoger beroep niet gedaan is op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, uiterlijk dertig dagen na de dag van die uitspraak en indien het vonnis bij verstek is gewezen, uiterlijk dertig dagen na de dag van de betekening ervan aan de veroordeelde partij of aan haar woonplaats.

Het openbaar ministerie beschikt over een bijkomende termijn van tien dagen om hoger beroep in te stellen, nadat de beklaagde of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij hoger beroep heeft ingesteld.

§ 2. Is het hoger beroep tegen de burgerlijk partij gericht, dan beschikt deze over een bijkomende termijn van tien dagen om hoger beroep in te stellen tegen de beklaagden en de burgerrechtelijk aansprakelijke personen die zij in de zaak wil doen blijven, onverminderd haar recht incidenteel beroep in te stellen overeenkomstig § 4.

[...]

§ 4. In alle gevallen waarin de burgerlijke rechtsvordering gebracht wordt voor de rechter in hoger beroep, kan de gedaagde bij een op de terechtzitting genomen conclusie incidenteel beroep instellen zolang de debatten in hoger beroep niet gesloten zijn ».

B.2.2. Artikel 204 van het Wetboek van strafvordering, zoals vervangen bij artikel 89 van de wet van 5 februari 2016, bepaalt :

« Op straffe van verval van het hoger beroep bepaalt het verzoekschrift nauwkeurig de grieven die tegen het vonnis worden ingebracht, met inbegrip van de procedurele grieven, en wordt het verzoekschrift binnen dezelfde termijn en op dezelfde griffie ingediend als de in artikel 203 bedoelde verklaring. Het verzoekschrift wordt ondertekend door de eiser in beroep of zijn advocaat, of door een ander bijzonder gevolmachtigde. In dit laatste geval wordt de volmacht bij het verzoekschrift gevoegd.

Dit verzoekschrift kan ook rechtstreeks worden ingediend op de griffie van de rechtbank of van het hof waarvoor het hoger beroep wordt gebracht.

Daartoe kan een formulier, waarvan het model wordt bepaald door de Koning, worden gebruikt.

Deze bepaling geldt ook voor het openbaar ministerie ».

B.2.3. Artikel 205 van het Wetboek van strafvordering, zoals gewijzigd bij artikel 90 van de wet van 5 februari 2016 en aangevuld bij artikel 42 van de wet van 5 mei 2019 « houdende diverse bepalingen in strafzaken en inzake erediensden, en tot wijziging van de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie en van het Sociaal Strafwetboek », bepaalt :

« Het openbaar ministerie bij het hof of de rechtbank die van het beroep kennis moet nemen, moet, op straffe van verval, binnen veertig dagen te rekenen van de uitspraak van het vonnis, zijn beroep betekenen, hetzij aan de beklaagde, hetzij aan de voor het misdrijf burgerrechtelijk aansprakelijke partij. Het exploit bevat dagvaarding. In het kader van de procedure van onmiddellijke verschijning bedoeld in artikel 216 *quinquies* gebeurt deze dagvaarding binnen zestig dagen te rekenen van de uitspraak van het vonnis. Het openbaar ministerie geeft nauwkeurig de grieven aan die tegen het vonnis worden ingebracht overeenkomstig artikel 204 ».

B.3.1. Tegen een op tegenspraak gewezen vonnis van de politierechtbank of de correctionele rechtbank beschikt het openbaar ministerie, evenals de beklaagde, in beginsel over een termijn van dertig dagen, te rekenen vanaf de dag na de uitspraak van het vonnis, om op de griffie van die rechtbank een verklaring van hoger beroep te doen en om bij die griffie of bij die van het rechtscollege waarvoor het hoger beroep wordt gebracht, een verzoekschrift in te dienen dat de tegen het betwiste vonnis geformuleerde grieven bepaalt (artikelen 203, § 1, en 204 van het Wetboek van strafvordering).

Wanneer de beklaagde tussen de twintigste en de dertigste dag van de beroepstermijn hoger beroep instelt tegen de beschikkingen van het vonnis, beschikt het openbaar ministerie nog steeds over een bijkomende termijn van tien dagen, te rekenen vanaf de dag na het hoger beroep van de beklaagde, om tegen dat vonnis hoger beroep in te stellen (Cass., 29 november 2017, P.17.0761.F).

B.3.2. Voorts beschikt het openbaar ministerie bij het hof of de rechtbank die van het beroep kennis moet nemen over een termijn van veertig dagen, te rekenen van de uitspraak van het in eerste aanleg gewezen vonnis, om hoger beroep te betekenen bij dagvaardingsexploot, aan de beklaagde (artikel 205 van het Wetboek van strafvordering).

B.3.3. Artikel 204 van het Wetboek van strafvordering legt de appelland, op straffe van verval van het hoger beroep, de verplichting op een verzoekschrift in te dienen dat nauwkeurig de grieven bepaalt die tegen het vonnis worden ingebracht, met inbegrip van de procedurele grieven.

B.4. De artikelen 203, § 1, tweede lid, 204 en 205 van het Wetboek van strafvordering maken deel uit van een geheel van maatregelen bedoeld om « de strafzaken in hoger beroep doeltreffender te behandelen » (*Parl. St.*, Kamer, 2015-2016, DOC 54-1418/005, pp. 15 en 115).

Zij zijn als volgt verantwoord :

« Gelet op de invoering van de verplichting om de grieven te bepalen (cf. *infra*) wordt de termijn om hoger beroep in te stellen verlengd van vijftien tot twintig dagen. Deze wetswijziging maakt het voorwerp uit van artikel 203 van het Wetboek van Strafvordering. Overeenkomstig wordt ook de termijn om hoger beroep aan te tekenen voor de burgerlijke partij (artikel 203, § 2 Sv.) en het openbaar ministerie bij het gerecht in hoger beroep (artikel 205 Sv.) verlengd.

[...] In bepaalde gevallen beschikt de verdediging thans [...] over een ruimere beroepstermijn dan het openbaar ministerie, omdat voor hen de termijn van hoger beroep loopt vanaf de betekening, terwijl dit voor het openbaar ministerie is vanaf de beslissing zelf. Dit betekent dat voor zover het openbaar ministerie in die gevallen hoger beroep wenst in te stellen, dit zal dienen te gebeuren via het parket bij het hof of de rechtbank die van het hoger beroep kennis moet nemen. Zulks impliceert evenwel dat het hoger beroep moet worden betekend, binnen de vijftwintig dagen te rekenen van de uitspraak van het vonnis. Voor zover het hoger beroep wordt ingesteld door het openbaar ministerie moet een onderscheid worden gemaakt. Indien het hoger beroep wordt ingesteld door de parketmagistraat bij het gerecht dat uitspraak deed, dient dit te gebeuren door een verklaring ter griffie, zoals voor de andere partijen. Als het hoger beroep evenwel wordt ingesteld door de parketmagistraat bij het appelgerecht, dan dient dit noodzakelijkerwijze te gebeuren via een gerechtsdeurwaardersexploot houdende dagvaarding om te verschijnen voor het gerecht dat uitspraak moet doen over het hoger beroep. De ontworpen wetswijziging vermijdt dat deze meer omslachtige procedure moet worden gevolgd ingeval het openbaar ministerie hoger beroep wenst in te stellen » (*Parl. St.*, Kamer, 2015-2016, DOC 54-1418/001, pp. 83-84).

B.5. Het beginsel van de wapengelijkheid is een fundamenteel element van het recht op een eerlijk proces. Het vereist een billijk evenwicht tussen de partijen, die elk een redelijke mogelijkheid moeten krijgen om hun zaak voor te leggen onder voorwaarden die hen niet in een duidelijk nadelige positie ten opzichte van de tegenpartij brengen (EHRM, grote kamer,

Regner t. Tsjechische Republiek, 19 september 2017, § 146), onder andere in het kader van de uitoefening van rechtsmiddelen (EHRM, 5 november 2002, *Wynen en Centre hospitalier interrégional Edith-Cavell t. België*, § 32; 3 oktober 2006, *Ben Naceur t. Frankrijk*, §§ 31-32; 22 mei 2008, *Gacon t. Frankrijk*, §§ 31-32; 26 juni 2012, *Ghirea t. Moldavië*, § 31; 18 oktober 2018, *Thiam t. Frankrijk*, § 55).

B.6. Tussen het openbaar ministerie en de andere partijen in een strafproces bestaat een fundamenteel verschil : het openbaar ministerie vervult, in het algemeen belang, de opdrachten van openbare dienst met betrekking tot de opsporing en de vervolging van de misdrijven en vordert de toepassing van de strafwet; de andere partijen verdedigen hun persoonlijk belang.

Dat objectief verschil tussen de situatie van het openbaar ministerie en die van de andere partijen in het strafproces is aanwezig gedurende de gehele strafvordering.

B.7.1. Op grond van artikel 203, § 1, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering beschikken het openbaar ministerie en de beklaagde in beginsel over een termijn van dertig dagen na de uitspraak van het vonnisgerecht om hoger beroep in te stellen. Het openbaar ministerie beschikt evenwel over een bijkomende termijn van tien dagen om hoger beroep in te stellen, nadat de beklaagde of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij hoger beroep heeft ingesteld (artikel 203, § 1, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering).

B.7.2. Bij zijn arrest nr. 96/2019 van 6 juni 2019 heeft het Hof geoordeeld dat artikel 203, § 1, van het Wetboek van strafvordering, in samenhang gelezen met artikel 204 van hetzelfde Wetboek, een schending inhoudt van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre het, wanneer het openbaar ministerie tussen de twintigste en de dertigste dag van de beroepstermijn hoger beroep instelt tegen een op tegenspraak gewezen vonnis, voor de beklaagde niet voorziet in eenzelfde bijkomende termijn.

Het arrest vermeldt :

« B.8.1. De in artikel 203, § 1, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering bepaalde bijkomende termijn van tien dagen om hoger beroep in te stellen, heeft tot doel te vermijden dat een hoger beroep van de beklaagde dat, met toepassing van het nieuwe artikel 204 van hetzelfde Wetboek, enkel betrekking zou hebben op bepaalde gedeelten van het in eerste aanleg

gewezen vonnis, de door het openbaar ministerie behartigde belangen schaadt. Die bijkomende termijn biedt het openbaar ministerie de mogelijkheid na te denken over de opportuniteit om hoger beroep in te stellen tegen gedeelten van het vonnis die in het hoger beroep van de beklaagde niet worden betwist.

Bij zijn arrest nr. 2/2018 van 18 januari 2018 heeft het Hof geoordeeld dat de toekenning aan het openbaar ministerie van de bijkomende beroepstermijn om een volgeroep in te stellen, zoals blijkt uit de artikelen 203, § 1, tweede lid, en 204 van het Wetboek van strafvordering, niet zonder redelijke verantwoording is, met name gelet op het recht op een eerlijk proces. Het Hof heeft zich nog niet uitgesproken over de specifieke situatie van de beklaagde die geen hoger beroep heeft ingesteld en die niet over een redelijke termijn beschikt om dat te doen nadat het openbaar ministerie zijn hoger beroep heeft ingesteld in het bijzonder wanneer het openbaar ministerie het hoger beroep tot bepaalde grieven beperkt.

De ontstentenis van een bijkomende termijn ten voordele van de beklaagde in dezelfde omstandigheden, dat wil zeggen in de hypothese van een door de procureur des Konings in het laatste derde van de beroepstermijn ingesteld hoger beroep tegen een op tegenspraak gewezen vonnis, heeft niet het voorwerp uitgemaakt van enige verantwoording, aangezien in de hierboven aangehaalde parlementaire voorbereiding enkel de hypothese van een bij verstek gewezen vonnis onder ogen wordt genomen.

B.8.2. In het geval van een beperkt hoger beroep van het openbaar ministerie dat is ingesteld op de laatste dag van de termijn van dertig dagen, kan de beklaagde niet of slechts zeer moeilijk een beroep instellen tegen de gedeelten van het bestreden vonnis die niet worden beoogd in het hoger beroep van het openbaar ministerie, terwijl het openbaar ministerie van zijn kant steeds tijd heeft om te reageren op een volledig of gedeeltelijk hoger beroep van de beklaagde dat *in extremis* is ingesteld.

Die beperking wordt nog verergerd door het feit dat geen enkele wetsbepaling vereist dat de beklaagde anderszins van de verklaring van hoger beroep van het openbaar ministerie op de hoogte wordt gebracht dan via de dagvaarding om voor het gerecht in hoger beroep te verschijnen, die mogelijk pas heel wat later aan de beklaagde wordt betekend. Omgekeerd wordt het openbaar ministerie op de dag van de neerlegging, door de beklaagde, van het verzoekschrift tot hoger beroep door de griffie op de hoogte gebracht.

Door voor de beklaagde niet te voorzien in enige bijkomende termijn voor hoger beroep, met name wanneer het openbaar ministerie zijn hoger beroep beperkt tot sommige tenlasteleggingen of tot de bepaling van de op te leggen straf, beperken de in het geding zijnde bepalingen op onevenredige wijze de rechten van de verdediging van de beklaagde ».

B.8.1. Op grond van artikel 205 van het Wetboek van strafvordering beschikt het openbaar ministerie bij het hof of de rechtbank die van het beroep kennis moet nemen over een termijn van veertig dagen te rekenen vanaf de uitspraak van het in eerste aanleg gewezen vonnis, om zijn beroep aan de beklaagde te betekenen. Bij zijn arrest nr. 2/2018 van 18 januari 2018 heeft het Hof geoordeeld dat de toekenning van die beroepstermijn van veertig dagen niet zonder redelijke verantwoording is.

Overeenkomstig artikel 204 van het Wetboek van strafvordering dient het openbaar ministerie, wanneer hoger beroep wordt aangetekend, nauwkeurig de grieven aan te geven die tegen het vonnis worden ingebracht, wat impliceert dat wordt aangegeven op welke punten en om welke redenen de in eerste aanleg gewezen beslissing moet worden gewijzigd. Het openbaar ministerie kan aldus zijn beroep beperken tot bepaalde gedeelten van het bestreden vonnis.

B.8.2. Met de verplichting om bij het instellen van hoger beroep nauwkeurig de grieven aan te geven, wilde de wetgever een doelmatigere behandeling van strafzaken bewerkstelligen (*Parl. St.*, Kamer, 2015-2016, DOC 54-1418/001, p. 3 en pp. 83-84). Door de invoering van een dergelijk systeem wordt de saisine van het appelgerecht echter beperkt tot die aspecten van de beslissing in eerste aanleg, die de partij die het hoger beroep instelt, uitdrukkelijk heeft aangegeven.

B.9.1. De voorliggende prejudiciële vraag heeft betrekking op de situatie waarin de beklaagde geen hoger beroep heeft ingesteld binnen de termijn van dertig dagen bepaald in de artikelen 203 en 204 van het Wetboek van strafvordering, maar het openbaar ministerie na afloop van die termijn hoger beroep aantekent op grond van artikel 205 van hetzelfde Wetboek en dat beroep beperkt tot bepaalde gedeelten van het bestreden vonnis.

B.9.2. In een dergelijk geval kan de beklaagde geen beroep instellen tegen de gedeelten van het bestreden vonnis die niet worden beoogd in het hoger beroep van het openbaar ministerie, terwijl het openbaar ministerie van zijn kant steeds tijd heeft om te reageren op een volledig of gedeeltelijk hoger beroep van de beklaagde dat *in extremis* is ingesteld op grond van de artikelen 203 en 204 van het Wetboek van strafvordering, die in een bijkomende termijn van tien dagen voorzien voor het openbaar ministerie om een volgberoep in te stellen.

Door voor de beklaagde niet te voorzien in een termijn van tien dagen om hoger beroep aan te tekenen als volgberoep, met name wanneer het openbaar ministerie zijn hoger beroep beperkt tot sommige tenlasteleggingen of tot de bepaling van de op te leggen straf, beperkt de in het geding zijnde bepaling op onevenredige wijze de rechten van de verdediging van de beklaagde.

B.10. In die mate schendt artikel 205 van het Wetboek van strafvordering de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

De prejudiciële vraag dient bijgevolg bevestigend te worden beantwoord.

B.11.1. Uit die vaststelling van ongrondwettigheid en uit de daaraan ten grondslag liggende motivering volgt dat het hoger beroep dat door een beklaagde is ingesteld tegen een op tegenspraak gewezen vonnis, waartegen het openbaar ministerie op grond van artikel 205 van het Wetboek van strafvordering hoger beroep heeft betekend aan de beklaagde, ontvankelijk moet worden verklaard wanneer het is ingesteld binnen tien dagen die volgen op de datum van de betekening van dat hoger beroep.

B.11.2. Aangezien de in B.9.2 vastgestelde lacune is uitgedrukt in voldoende nauwkeurige en volledige bewoordingen die toelaten de in het geding zijnde bepaling toe te passen met inachtneming van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, staat het aan de verwijzende rechter, in afwachting van een optreden van de wetgever, een einde te maken aan de schending van dat beginsel.

B.11.3. Teneinde te vermijden dat definitieve rechterlijke beslissingen in het geding worden gebracht, dienen, met toepassing van artikel 28, tweede lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, de gevolgen van artikel 205 van het Wetboek van strafvordering te worden gehandhaafd, zoals aangegeven in het dictum.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

- Artikel 205 van het Wetboek van strafvordering schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre het, wanneer het openbaar ministerie zijn beroep heeft beperkt tot bepaalde gedeelten van het in eerste aanleg gewezen vonnis, voor de beklaagde die geen beroep heeft aangetekend op grond van de artikelen 203 en 204 van hetzelfde Wetboek, niet voorziet in een bijkomende termijn van tien dagen die volgen op de datum van de betekening van dat hoger beroep om volgheroep in te stellen.

- De gevolgen van die bepaling worden gehandhaafd voor de definitieve rechterlijke beslissingen op tegenspraak die gewezen zijn vóór de bekendmaking van dit arrest in het *Belgisch Staatsblad*.

Aldus gewezen in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 8 juli 2021.

De griffier,

P.-Y. Dutilleux

De voorzitter,

L. Lavrysen